

ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ

ಪ್ರಕಾಶ್ ಐಯ್ಯರ್

ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯಾಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ

ನಾವು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಅದರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಗಳೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು. ಮೊದಲ ಕೆಲವು ವರ್ಷ, ಮಕ್ಕಳು ಸೀಮಿತ ಭೌಗೋಳಿಕತೆಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಮತ್ತು ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಜೊತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳು, ತಮಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ಜಗತ್ತು ಎನಿಸುವಂತೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಜನ, ಅನುಸರಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಯಾವುದೋ ಬೇರೆಯದೇ ಲೋಕವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೊದಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿಯೇ ಬಾಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪರಿಚಿತರನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು, ತರಗತಿಯ ಪಾಠ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಗೆಲೆಯರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಕ್ರಮೇಣ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಲು ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಐಡೆಂಟಿಟಿ(ಅಸ್ಥಿತಿ)ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ವಯಸ್ಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಂಕಲ್ಪದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು.

ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವದ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಾರಂಭ. ಜೊತೆಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕನಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡದೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರು. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ತಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಅವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ- ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಧೇಯತೆ ತೋರಿಸುವುದು, ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದ ವಿಧಾನಗಳ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಗಡಹುವುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ದಂಗೆಯ ಮೂಲಕ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಡೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದು. ಶಾಲಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ- ಮನೆ ಕೆಲಸ (ಹೋಮ್ ವರ್ಕ್) ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಬೇಕೆಂದೇ ತರಗತಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದು, ಡಾಡ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು, ತರಗತಿಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಕಾಮಿಕ್ಸ್ ಓದುವುದು. ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ದಂಗೆಗಳು ಮೌನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೇ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸದೇ ಇರುವುದು.

ಔಪಚಾರಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಶಾಲೆಯ ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಡ್ರೆಸ್ ಕೋಡ್‌ಗಳು, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶಿಕ್ಷಕ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಮಟ್ಟ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು, ಬೆಳಗಿನ ಸಭೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಆವರ್ತನ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯಾಸವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಮೌಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಶಾಲೆಯ ಬೆಳಗಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಅದು ಶಾಲೆಯು ಜಾತ್ಯತೀತ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು

ಎಲ್ಲರ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಾಲೆಯು ಬೆಳಗಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬದಲಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೆ ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಲವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವವು ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಯ್ಕೆಯು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅದು ಏನನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಗಳೆಂದು ಯಾವಾಗ ಕರೆಯಬಹುದೆಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರೊಳಗಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಲಾದ ಬೆಳಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಏಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿವಾಗದ ಹೊರತು ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ನಿಯಮಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ಖಚಿತತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಶಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗುವುದರಿಂದ ಅವು ಒಂದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು, ಆ ಶಾಲೆಗೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಳಿನ ನಾಯಕರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಾಗರಿಕರು, ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಶಾಲೆಗಳು ಈ ಘೋಷಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:

- ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ವಿಷಯಗಳ, ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.
- ಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಶಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಶಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವೃತ್ತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕೋರ್ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಒಳಗಿನ ಆಂತರಿಕ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತವು ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಬೃಹತ್ ಆದ ಪದರವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದು ಮುನ್ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ವೃತ್ತವು ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಂತೆಯೇ ಅದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಇರುವಂತೆಯೇ ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ

ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ, ಕುಟುಂಬ ದಂತಹ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಂತರ, ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು, ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಎರಡು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು- ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ- ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳ ಕಂತೆಯೆಂದೂ, ತದನಂತರ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದೆಂದೂ ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವು ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎಂದರೆ ದೇವರು' ಎಂಬಂತಹ ಗಾದೆಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು, ಅಥವಾ 'ಈ ಕತೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೆಂದರೆ..' ಎಂದು ಮುಗಿಸುವ ಹಿತೋಪದೇಶ ಅಥವಾ ಚಾತಕ ಕತೆಗಳಿಂದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದುವುದು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಭೀರ ಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಿಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವವರ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವಾದರೂ ಕಷ್ಟವೆಂತೂ ಹೌದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕತೆಗಳು ಸಹಾಯಕವೇನೋ ಹೌದು ಆದರೆ ಕತೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ದೇಶ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಂದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಅದನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಚಾತಕ ಕತೆಗಳ ಹಾಗೆ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಜಕುಮಾರರಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಹಿತೋಪದೇಶದ ಜೀವನಾನುಭವಗಳು ಸಹ ನಮಗಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಗಾಂಧಿ ಅಥವಾ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಮ್ ಅವರಂತಹ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ

ಅನುಭವಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯು ಕೇವಲ ವಾಕ್ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ವಿಶಾಲವಾದ ಸರಳವಾದ ಸಭ್ಯತೆ, ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರಿವಿನ ನೈಜ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನೈತಿಕತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೈತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಆಗ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ- ಸತ್ಯ ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ? ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕದಿಯುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ? ಈ ಬಗೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೊದಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳು. ಮಕ್ಕಳು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತ ಆಚರಣೆಗಳ ಹಿಂದಿನ ತರ್ಕವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅತ್ಯಂತ ನೇರವಾದ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಯುತ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾಪಿತ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡುವುದು ಅವರ ನೈತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಡಬಹುದು. ಪೌರನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಅವಮಾನಕರ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಪಕ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು

ಸಮಾನತೆಯಂತಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಸಹ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಶಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸದೃಶ ವಾಸ್ತವಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ-ಕಲಿಸುವ ಪಠ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಅಂದರೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ (ಟಿಎಲ್ ಎಮ್) ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಸತ್ತಿನಂತಹ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಮಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು.

ತರ್ಕಸಮ್ಮತ ಆಯ್ಕೆಯು (ನೈತಿಕ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ) ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕೊನೆಗೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಲು, ಶಾಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತರ್ಕಸಮ್ಮತ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ತಜ್ಞ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಲೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ವಯಸ್ಕರಿಂದ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಬದಲಾಗಿ, ಶಾಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಬಲಪಡಿಸಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಸವಾಲು ಹಾಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಸಂಗವು ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿಯ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಟೀಕೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು, ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಎಂದಾಗಬಾರದು.

ಪ್ರಕಾಶ್ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತಾಗಿವೆ. ಅವರನ್ನು prakash.iyer@apu.edu.in ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

● ಅನುವಾದ: ಕಿರಣ್ ಮಂಜುನಾಥ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಲತಾ ಕೆ. ಸಿ.